

اصول طراحی کامپایلر

PRINCIPLES OF COMPILER DESIGN

۳ واحد / نظری

پیش‌نیاز: نظریه‌ی زبان‌ها و ماشین‌ها، طراحی و پیاده‌سازی زبان‌های برنامه‌سازی

شنبه و دوشنبه، ۱۵:۳۰ تا ۱۷:۰۰

مدرس کاظم فولادی
وبسایت
پست الکترونیکی

<<http://kazim.fouladi.ir>>, <<http://khorshid.ut.ac.ir/~kfouladi>>
<kazim@fouladi.ir>, <kfouladi@ut.ac.ir>

<<http://courses.fouladi.ir/compiler>>

وبسایت درس

مراجع کتاب‌های مرجع
کتاب درس

[1] A. V. Aho, M. S. Lam, R. Sethi, J. D. Ullman, **Compilers: Principles, Techniques and Tools**, Second Edition, Addison-Wesley, 2007.

سایر مراجع

[2] O. G. Kakde, **Algorithms for Compiler Design**, Charles River Media, 2002.

[3] A. V. Aho, J. D. Ullman, **The Theory of Parsing, Translation, and Compiling**, Vol. I and II, Prentice-Hall, 1972.

[4] C. Fischer, R. K. Cytron, R. LeBlanc, **Crafting a Compiler**, Second Edition, Addison-Wesley, 2008.

[5] D. Grune, H. E. Bal, C. J. H. Jacobs, K. G. Langendoen, **Modern Compiler Design**, John Wiley & Sons, 2003.

[6] A. W. Appel, J. Palsberg, **Modern Compiler Implementation in Java**, Second Edition, Cambridge University Press, 2002.

[7] D. Grune, C. Jacobs, **Parsing Techniques A Practical Guide**, Ellis Horwood Limited, 1998.

[8] J. P. Tremblay, P. G. Sorenson, **The Theory and Practice of Compiler Writing**, McGraw-Hill, 1985.

نرم‌افزارها شبیه‌سازها و نرم‌افزارهای طراحی: مولدهای کامپایلر

ارزیابی نحوه‌ی محاسبه‌ی نمره‌ی درس و توضیحات لازم:

آزمون میان‌ترم: ۴ نمره، آزمون پایان‌ترم: ۸ نمره
تکلیف‌ها و آزمون‌های کلاسی: ۳ نمره، پروژه: ۳ نمره، کار مطالعاتی: ۲ نمره.
◀ کلیه‌ی دانشجویان این درس باید با مراجعه به وبسایت درس از طریق گزینه‌ی Create New Account در این درس ثبت‌نام کنند.
◀ لازم است دانشجویان عزیز، اعلانات درس را از طریق وبسایت درس به طور مستمر پیگیری کنند.
◀ حضور فعال دانشجویان در کلاس ضروری است و عدم حضور به موقع مشمول نمره‌ی منفی می‌شود.

مقدمات کامپایلرها و مترجم‌ها		
مطالعه: -	معرفی درس	جلسه ۱
مطالعه: [1] 1.1, 1.2, [2] 1.1, 1.2, 1.3	مقدمه‌ای بر کامپایلر و اجزای آن	جلسه ۲
تحلیل لغوی		
مطالعه: [1] 3.1, 3.3, 3.6, 3.7, [2] 2	مبانی نظری: رشته‌ها، عبارت‌های منظم و ماشین‌های متناهی	جلسه ۳
مطالعه: [1] 3.5, 3.8, [2] 2.10	تحلیل‌گر لغوی و تولید خودکار اسکنر	جلسه ۴
تحلیل نحوی		
مطالعه: [1] 2.2, 4.1, 4.2, 4.3, [2] 3	مبانی نظری: گرامرهای مستقل از متن و فرایند تجزیه (Parsing)	جلسه ۵
مطالعه: [1] 2.4, 4.4, [2] 4.2, 4.1	تجزیه: روش‌های بالا به پایین: روش نزولی بازگشتی	جلسه ۶
مطالعه: [1] 4.4, [2] 4.3	تجزیه: روش‌های بالا به پایین: روش‌های $LL(k)$	جلسه ۷
مطالعه: [1] 4.5, [2] 5.1, 5.2, 5.3	تجزیه: روش‌های پایین به بالا: فرایند شیفت - کاهش	جلسه ۸
مطالعه: [3] 5.4.3	تجزیه: روش‌های پایین به بالا: روش تقدم عملگر	جلسه ۹
مطالعه: [3] 5.3.2	تجزیه: روش‌های پایین به بالا: روش تقدم ساده	جلسه ۱۰
مطالعه: [1] 4.6, [2] 5.4	تجزیه: روش‌های پایین به بالا: روش‌های $SLR(k)$	جلسه ۱۱
مطالعه: [1] 4.7	تجزیه: روش‌های پایین به بالا: روش‌های $LR(k)$ و $LALR(k)$	جلسه ۱۲
مطالعه: [1] 4.8	تجزیه: مطالب تکمیلی در مورد روش‌های تجزیه	جلسه ۱۳
مطالعه: [1] 4.1, 4.4.5, 4.8.3, [2] 9	برخورد با خطا در تحلیل نحوی	جلسه ۱۴
مطالعه: [1] 4.9	تولید خودکار تجزیه‌گر	جلسه ۱۵
مطالعه: تا پایان روش تجزیه تقدم ساده	آزمون میان‌ترم	جلسه ۱۶
تحلیل معنایی		
مطالعه: [1] 5.1, 5.2, [2] 6	مبانی نظری: گرامرهای خصیصه‌دار و گرامرهای حساس به متن	جلسه ۱۷
مطالعه: [1] 5.3, 5.4, 5.5, [2] 6	ترجمه‌ی هدایت‌شده با نحو	جلسه ۱۸
مطالعه: [1] 6.5	بررسی نوع	جلسه ۱۹
مطالعه: [1] 2.7, [2] 7	جدول نمادها	جلسه ۲۰
مطالعه: [1] 7.1, 7.2, 7.3, 7.4, [2] 8	سازمان‌دهی حافظه‌ی زمان اجرا	جلسه ۲۱
تولید بازنمایی میانی		
مطالعه: [1] 6.4, 6.6, 6.7, [2] 6	تولید کد میانی (۱)	جلسه ۲۲
مطالعه: [1] 6.8, 6.9, [2] 6	تولید کد میانی (۲)	جلسه ۲۳
بهینه‌سازی		
مطالعه: [1] 9.1	بهینه‌سازی کد میانی	جلسه ۲۴
تولید کد		
مطالعه: [1] 8.1, 8.2, 8.3, 8.4, [2] 11.7	تولید کد نهایی: انتخاب دستورالعمل‌ها و انتساب ثبات‌ها	جلسه ۲۵
طراحی و ساخت کامپایلر		
مطالعه: [1] A	فرایند طراحی و ساخت یک کامپایلر نمونه	جلسه ۲۶
مطالعه: www.compilertools.net	معرفی ابزارهای ساخت کامپایلر و آشنایی با آنها	جلسه ۲۷
مطالب پیشرفته		
مطالعه: -	مطالب پیشرفته در تئوری و کاربرد کامپایلرها (۱)	جلسه ۲۸
مطالعه: -	مطالب پیشرفته در تئوری و کاربرد کامپایلرها (۲)	جلسه ۲۹
مطالعه: -	مطالب پیشرفته در تئوری و کاربرد کامپایلرها (۳)	جلسه ۳۰
از کلیه مطالب درس	آزمون پایان‌ترم	آزمون